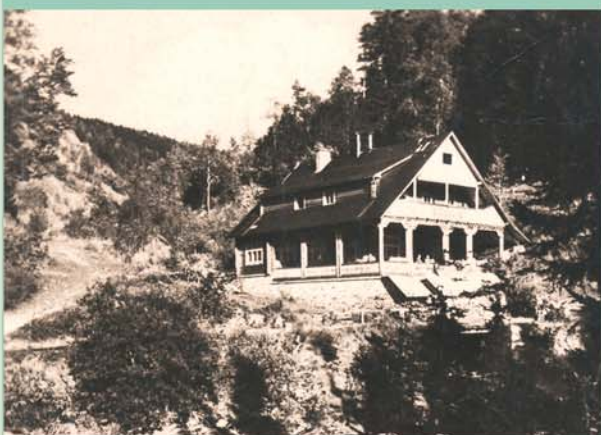
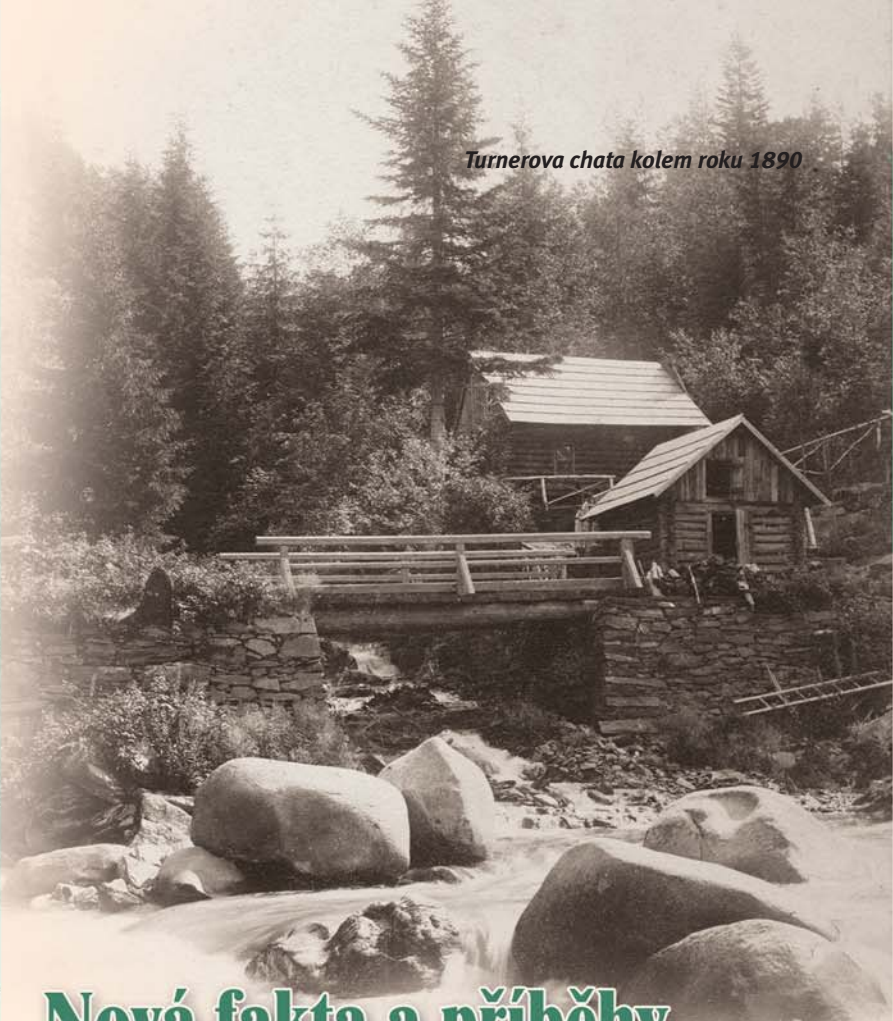

Na této pohlednici objevil J. Zelinger reklamní ceduli limonády Kalábria

Turnerova chata v roce 1947 – ještě s lepenkovou střechou

Turnerova chata kolem roku 1890

Nová fakta a příběhy z Turnerovy chaty

„Přestože mé děti žijí v zahraničí, historie Turnerovy chaty jim není lhostejná. Platí to zejména pro nejstaršího syna Davida, který při svých návštěvách nevynechá příležitost zabořit se do pokladů klatovského archivu a ověřovat si, zda se obecně známá fakta o Turnerově chatě zakládají na pravdě,“ vypráví pan Jaroslav Zelinger, jemuž chata patří.

Mezi lidmi po léta koluje informace o tom, že zmíněnou chatu vystavěl na sklonku 19. století spolek německých sportovců Turnverein (i časopis Vítaný host na podzim roku 2008 tuto informaci převzal). Spolek skutečně v nedalekých Kašperských Horách sídlil a název chaty souvislost se spolkem přímo nabízel. Jenže...

Při jedné z návštěv se Davidu Zelingerovi dostala do rukou publikace vyhna-

ných horskokvildských rodáků „Tief im Böhmerwald – Innergefild – Innergefilder Gemeindecronik“ (v české verzi s názvem „Tam na Šumavě“ vydaná Petrem Kunclem roku 2014), podle níž byla chata pojmenována po cestářském mistru Thurnerovi, který v letech 1864-67 stavěl silnici podél řeky Vydry (od Čeňkovy Pily směrem na Antýgl). Kde je pravda?

Cestář Thurner prokazatelně existoval a po vystavění silnice zde setrval, aby

i v letech dalších silnici udržoval. V katastrálních mapách lze dokonce vyhledat konkrétní parcelu, na níž jeho původní příbytek stál. Je to o kus níž ve směru na Čeňkovu Pilu, na mýtině zvané Wasserreuth v místech, kde odbočuje lesní cesta na Puchingerův dvůr. Zejména v zimě, kdy není místo tak zakryté vegetací, je tam v terénu nápadná rovina. „Se synem jsme tam trochu pátrali a našli pozůstatky kamenných základů a pár střepek z okenního

V roce 1932 chata kompletně vyhořela

skla," pokračuje pan Zelinger. Šumavská rodačka Marie Malá toto místo pamatuje z dětských let. I ona ho spatřila již jako ruinu o dvou místnostech, z nichž v jedné se zabydlely sovy. „Průvodce Šumavou“ vydaný německy roku 1888 uvádí, že zde cestářova žena kolemjdoucí první turisty hostila chlebem a mlékem.

Na místě dnešní Turnerovy chaty tehdy podle tohoto průvodce stával prostý srub

Jaroslav Zelinger s paní Marií Fuehrer (vpravo), bývalou servírkou na chatě

sloužící cestářskému mistru jako přístřešek k přenocování při stavbě silničky podél Vydry k Antýglu: „Tento srub má neobyčejně romantickou polohu, pročez musíme být zmíněnému cestáři zavázání díkem, že právě zde k oddechu turistům postavil několik stolů a lavic.“

Jeden z těchto stolů a dvě lavice lze rozeznat i na nejstarších pohlednicích z 80. let 19. století, a jak se zdá, cestář Thurner zde položil základy pohostinství.

Rozmáhající se turistický ruch byl možná inspirací k tomu, aby v roce 1908 dalo město Kašperské Hory postavit hostinec zvaný Thurnerhütte, pro který o rok později získalo i výčepní koncesi. Nájemci tu zpravidla bývali manželé, muž pracoval v lese, žena v hostinci. Součástí nájemních smluv Turnerovy chaty bylo, že se tu smělo čepovat jen pivo z kašperskohor-

ského pivovaru, vyhlášenou místní specialitou byli pstruzi, které chytali rybáři z okolních osad.

To už mluvíme o současném místě Turnerovy chaty při ústí Zhůřského potoka, které se zřejmě zdálo stavitelům půvabnější či prostornější, staré místo časem zchátralo. Nová stavba tu stála do roku 1932, kdy kompletně vyhořela. Hasičská kronika, kterou lze rovněž v archivu vyhledat, uvádí jako příčinu požáru vznícení oleje na plotně. Po požáru mělo město Kašperské Hory snahu chatu rychle obno-

Správce chaty Jan Rataj za pípou

vit, nedostávalo se mu však peněz, a tak byla výstavba zahájena až v roce 1938 a dokončena o rok později. I tehdy bylo zřejmě financí poskrovnu, o čemž svědčí na starých fotografiích pouhá lepenka na střeše, kterou až později nahradil šindel.

Provoz chaty v letech válečných příliš podložený není, ale po znárodnění v roce 1948 náležela národnímu podniku Turista, což byla jakási státní cestovní kancelář, a správcem zde byl už od roku 1947 Jan Rataj.

„Představte si, že mne tu vyhledal syn tohoto pana Rataje a dovezl mi fotografii tatínka, kde stojí za pípou“, vzpomíná Jaroslav Zelinger a pokračuje: „Vyprávění pamětníků nejlépe dokresluje život na Turnerově chatě. Navštívila mne také devadesátiletá paní, Němka. Volala, zda bych pro ni nepřijel na parkoviště, že už k nám nedojde, ale ráda by ještě viděla místo, kde pracovala jako servírka. Když jsem jí ukázal fotografii s panem Ratajem, zvlhly jí oči. ‚To byl pan šéf, ten byl na nás moc hodnej, jeho paní

tu vařila‘... Nakonec jsme spolu strávili hezké odpoledne a jsem si jist, že i stará paní si ho užila. Pracovala tu s hodným panem šéfem jen krátce, záhy byla odsunuta.“

V dalších letech sloužila Turnerova chata jako rekreační zařízení několika rovněž zestátněných podniků, restaurace ale nabízela občerstvení i ostatním návštěvníkům malebného Povyďí. Po roce 1989 skončil poslední, polostátní majitel v likvidaci a roku 1998 chatu koupil pan Zelinger, který ji nákladně zrekonstruoval s cílem navrátit její vzhled pokud možno do stavu z roku 1939. Prohlížíme si staré pohlednice a vyprávění pokračuje: „Přiznám se, že jsem tomu místu docela podlehl. Stále sháním informace a dobové fotografie. Některé jsou velmi kvalitní. Na jedné z nich mne při digitalizaci zaujala cedule s nápisem Kalábria a lahví limonády. Nedalo mi to, abych po její historii nezapátral. A představte si, ta firma stále existuje. Hned jsem se s nimi spojil s tím, že se na Šumavě kdysi prodávala jejich limonáda. Pozvali mne na návštěvu do Kročehlav, kde jsem se dozvěděl, že pradědeček zakladatel zahájil výrobu limonády už před 1. světovou válkou. Citrusy pro výrobu vozíval z Kalábrie, a tak i limonády dostaly stejné jméno. Později přidal malinovku, aby měl dva druhy. Za války dokonce dělal limonádu v kostkách (něco jako býval ‚šumák‘, pozn. aut.) pro vojáky. Přišel protektorát, druhá válka a po ní rok 1948, kdy mu bolševici továrnu sebrali. No a v roce 1990 vrátili v restituci

– v dezolátním stavu. Současní majitelé se deset let prali s původním zařízením, načež koupili novou linku na plnění do pet lahví. Je jasné, že jsme se domluvili. Zrušili jsme dosavadní kofolu a prodáváme Kalábrii – limonádu s příběhem, který se tady začal psát v roce 1921. Moc se nám to osvědčilo. Vidíte, co vše může způsobit stará fotografie.“

■ Hana Voděrová
(vše další o Turnerově chatě najdete na www.turnerovachata.cz)